

De Saamwerker

Orgaan van de bond
van Christelijke
Gereformeerde
Mannenverenigingen
in Nederland

79ste jaargang
februari 2022

Mannenbond
CGK

1

PAGINA IN DIT NUMMER:

- 2 Van de voorzitter
- 3 Meditatie
- 6 Bijbelstudie Jesaja
- 9 Door de wereld gaat een Woord 2
- 11 Nieuws uit Veenendaal
- 12 Vragen staat vrij
- 13 Boekbespreking
- 14 Referaat Prof. Van den Belt deel 2
- 17 De actualiteit van de tekenen der tijden
- 20 Themadagen

Colofon

**Uitgave van de Bond van Christelijke
Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland**

Internet: www.mannenbond-cgk.nl

Verschijnt 4x per jaar

Volgende uitgave D.V. medio april 2022

Commissie van redactie

A. Kok, Veenendaal
ds. C.J. Droger, Vlaardingen

Redactieadres

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon: 0318-529646
akok@kliksafe.nl

Secretariaat

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon 0318-529646
e-mail: administratie@mannenbond-cgk.nl
(voor boekrecensies, ledenadministratie e.d.)

Abonnement

Leden € 15,- per jaar
Niet-leden € 20,- per jaar
Losse nummers € 5,- per exemplaar
Postgiro NL23INGB0000992401 t.n.v.
Bond van Chr. Geref. M.V. te Zeist

© Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag
worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, opgeslagen
in een geautomatiseerd gegevensbestand of uitgezonden,
hetzij elektronisch, mechanisch door middel van fotokopie,
microfilm, opname of op welke wijze dan ook, zonder voor-
afgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende op
het auteursrecht.

Van de voorzitter

Het is zaterdagavond 22 januari 2022. Het is stil in de stad. Is het ook stil in ons hart? Morgen mogen we weer 50 kerkgangers per dienst ontvangen. Ik was heel blij en dankbaar dat dat weer kon. Maar er zijn intussen heel wat afmeldingen voor de morgendienst. Gezinnen zitten in quarantaine, kregen te maken met een coronabesmetting in hun midden. Het gaat weer anders dan we dachten. En hoe vaak ging het al niet zo? En hoe vaak zal het nog zo gaan? Je zou er moedeloos van worden...

Is er in uw gemeente ook een bidstond gehouden met het oog op de coronacrisis? Wij gaven gehoor aan de oproep van de classis 's-Gravenhage en ervoeren dat het goed is om te buigen voor God en om Hem om Zijn genade aan te roepen. Maar laat het dan niet bij die ene keer blijven. Laten we elke dag onze binnenkamer betreden, ons verootmoedigen voor God en Hem smeken om Zijn zegen voor de benarde tijd waarin wij leven.

Ik vermoed dat van het werk van de mannenverenigingen niet zoveel terechtkomt in dit seizoen. We missen de verengingsavonden, de ontmoetingen met elkaar, het samen luisteren, bidden en zingen. Laten we in de huiselijke kring goedmaken wat we in verenigingsverband moeten missen. De HEERE geve daar Zijn zegen over. Ik wens u en de uwen van harte de nabijheid, de ondersteuning en de bescherming van de HEERE toe. Wat een heerlijke Naam!

Een liefdevolle groet, broeders!
Ds. C.J. Droger

Hij is sterker dan ik

**“En hij predikte en zei: Na mij komt Hij Die sterker is dan ik,...”,
Markus 1:7**

Deze woorden mogen echt onze belangstelling wel wekken. Ze zeggen ons veel van de man die ze zegt, en tegelijkertijd richten ze onze blik op Hem, Die dit aangaat. Van Wie dit dus gezegd wordt. Laten we eerst maar eens naar hem kijken, van wie deze uitspraak afkomstig is. Het is Johannes de Doper. We komen hem tegen in de zuidelijke woestijn van Juda. Hij is een krachtige persoonlijkheid, die in de dienst van zijn Zender geen blad voor zijn mond neemt. U moet hem daar maar eens zien staan, daar aan de oever van de Jordaan.

Deze man, gekleed in een profetenmantel en zich voedend met wat de woestijn oplevert (sprinkhanen en wilde honing) imponeert. En dat komt omdat hij zo'n geweldige missie heeft. En dat wist hij van kinds af aan. Hij mocht de wegbereider zijn van de grote Koning die komen zou. Hij mocht Zijn komst aankondigen. U kunt dat allemaal nalezen in Lukas 1:15-17. Het gaat er Johannes om, om mensen voor te bereiden op de ontmoeting met de Heere Jezus. Want Hij is sterker dan Zijn wegbereider. Hij is de inhoud van het ganse Evangelie. In Hem heeft God naar u en naar mij omgezien. Is dat geen goede boodschap, geen blijde tijding?

Johannes heeft een boodschap voor de mensen. Een vreugdevolle boodschap, want de Heere Jezus komt er aan. God heeft Hem naar deze aarde gezonden, met als doel om mensen weer bij God terug te brengen. Want ze waren bij hem vandaan gelopen. En dat betekent dat ze de dood

Ds. R. van Beek

verkozen boven het leven. De duisternis boven het licht. Het ongeluk boven het geluk. Nu komt de Heere Jezus om ze dat leven, dat licht dat geluk weer te geven.

Hij komt er aan, zegt Johannes. Maak u dan klaar om Hem te kunnen ontmoeten. Kom terug van uw boze, van uw verkeerde weg. Bekeert u. Bereidt de weg des Heeren, maakt Zijn paden recht. God komt Zelf om Zijn volk te bezoeken. Hij komt langs een effen baan. De weg mag geen krommingen, geen oneffenheden kennen. Want Hij die Komt is de Heilige en wij zijn onheilig.

De woorden van Johannes zijn ontdekkend. In Lukas 3 lezen we hoe Johannes de zonden concreet aanwijst. De mensen moeten hun kleren delen met hen die geen kleren hebben. De militairen moeten tevreden zijn met wat ze verdienen, en de belastingambtenaren mogen niet corrupt zijn. Zo roept God door de stem, door het woord van Johannes, mensen tot de ontmoeting met de Heere Jezus. Dat is ook de diepste intentie van Johannes. Hij heeft geen ander verlangen.

Johannes weet het wel. Hij zelf kan geen mensen bekeren, geen mensen veranderen. Hij kan niemand het leven, het licht, het geluk geven. Maar Hij die sterker is kan dat wel. Om Hem gaat het.

In de wereld waarin wij leven is behoefte aan sterke mannen en vrouwen. Aan managers die weten wat ze willen. Hun

uitspraken kunnen van dermate gewicht zijn dat de beurs er ogenblikkelijk op reageert. Aan politici die mensen zien. Aan mensen die zich inzetten voor een beter leefklimaat. In de geschiedenis van de volkerenwereld komen we ze tegen: sterke mannen met veel macht. Er is een bekend gezegde : het moeten sterke benen zijn, die de weelde kunnen dragen. U weet dat wel. Voorbeelden te over. Wat stellen sterke mannen dikwijls teleur. Hoe sterk, hoe machtig ook, zij zijn eindig en begrensd.

Maar Hij, over Wie Johannes het heeft is eeuwig. Van Hem kunnen we zingen: “Er zijn geen grenzen aan Jezus macht. Want een kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst”, Jes.9:5.

In Markus 3 vindt een heftige confrontatie plaats tussen de Heere Jezus en de schrift geleerden. En dan lezen we in vs. 27 “Niemand kan het huis van een sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst de sterke bindt; en dan kan hij zijn huis leegroven.” En dat heeft de Heere Jezus gedaan. Hij heeft de sterke, Hij heeft de satan gebonden. Hij is de sterkste.

Mag ik eens vragen, Is de Heere Jezus u ook te sterk geworden? Hebt u het van Hem verloren? Wij verliezen niet graag. Wij zijn zo uit op zelfhandhaving. Wij zijn zo graag eigen baas. Het liefst maken we het allemaal zelf wel uit. Wij vullen ons eigen leven zelf wel in, naar het goeddunken van ons eigen hart. En niemand moet ons daarin tegenkomen.

Maar lukt het? Zijn wij vanuit onszelf bestand tegen de macht, tegen de verleidingen van de duivel, die alles, maar dan ook alles kapot wil maken. Die alles

wat mooi is, wat rein is, wat heilig is wil bezoedelen. Die alleen maar uit is op onze totale ondergang. Wij hebben de duivel toegang gegeven tot ons leven. O, die driften, die hartstochten, die begeerten in ons leven. Wat hebben ze ons in hun greep gekregen. O, die duivelse bindingen in ons leven. Hebt u er oog voor gekregen? Ze uiten zich in bezeten gebondenheid aan bepaalde zonden, dat niet willen wat God wil, dat niet volmaakt God kunnen dienen zoals u wel zou willen. Steeds weer die sterke tegenkrachten in uw en mijn leven. Satan, de sterke, die je bindt en boeit, die kwetst en plaagt. Die de mensheid in zijn houdgreep houdt. En dan nog de wereld en mijn eigen boze hart. Ze worden wel de drie doodsvijanden genoemd.

In mijn lagere schooljaren leerden we elke week een psalmversje. En natuurlijk hoorden daar de versjes uit psalm 116 ook bij. Die vonden we wel heel erg mooi. Dat God je stem hoort! Het is nog een psalm die ik heel graag zing. Niet alleen vers 1 maar ook 2 en 3 en de anderen.

“Ik lag gekneld in banden van de dood, daar d’ angst der hel mij allen troost deed missen; ik was benauwd, omringd door droefenissen, Maar riep den Heer dus aan in al mijn nood: Och Heer’ och wierd mijn ziel door U gered!”

Alleen door genade verstaan we deze klager. Begrijpen we deze roeper. Gaan we als het ware naast hem staan. Roepen we het in die diepe geestelijke worsteling met hem mee: “Och, Heere, och wierd mijn ziel door U gered”. Wat een diepe vreugde beleven we dan als we mogen zeggen: “En God heeft geantwoord. Ja echt. God heeft geantwoord in Hem. Van Wie Johannes mocht zeggen: Hij is sterker dan ik”. Ik heb mijn leven aan Hem mogen verliezen, mogen overgeven. Hij is door Zijn Geest in mijn leven gekomen.

Met Zijn vergevende liefde, met Zijn troostvolle nabijheid”. Hem mag ik u aanprijzen. Hij is sterker dan alle machten van zonde en dood, van ongelof en twijfel, van machten en bindingen. Hij is sterker dan de satan die u met al zijn listen en valkuilen gebonden wil houden. Hij is sterker dan alle kleine en grote machthebbers van deze aarde. Hij is de sterke God. Wat heeft Hij sterkte en macht geopenbaard. Hij vertroostte bedroefden, gaf aan blinden het gezicht weer terug. Aan doven het gehoor. Hij heerste over de wind en over de zee. Hij riep de doden uit de dood terug. Zegevierend ging Hij Zijn weg.

Ja, maar het kruis dan? Zijn leven eindigde toch aan het kruis? Juist aan het kruis heeft Hij uitgeroepen: “Het is volbracht”. Al het werk dat Zijn Vader Hem opgedragen heeft, heeft Hij voltooid. Volbracht. In de schijnbare nederlaag openbaarde hij Zijn Koninklijke overwinning. Hij heeft die verschrikkelijke vijand, de dood overwonnen. Het graf kon Hem niet houden. Hij is opgevaren naar de hemel. Is nu in de hemel, gezeten aan de rechterhand van Zijn Vader. Hij heeft alle macht ontvangen in de hemel en op de aarde. Wie is sterker dan Hij?

Door de coronapandemie hebben we de afgelopen jaren te maken gehad met veel onzekerheden. En wat zal dit jaar ons brengen. Ik weet het niet. Wel weet ik dat het naar Zijn grote toekomst gaat!

Bijbelstudie

Jesaja 56-66, deel 4

De heerlijkheid van Sion (60:1-22)

In de vorige Bijbelstudie (Jes. 59:15b-21) werden we bepaald bij een ontstellende conclusie: het recht ontbreekt. Niemand zoekt een leven overeenkomstig Zijn wil. De HEERE zag het en het was kwaadaardig in Zijn ogen. Er is ook niemand die voor het recht opkomt. Ook niet onder het volk. Ondanks alles wat de HEERE voor Zijn volk gedaan heeft. Verbijsterend. Daarom komt de HEERE Zelf met heil en gerechtigheid. Hij komt met Zijn vergelding. Opdat men overal Zijn Naam en heerlijkheid zal vrezen. Zo wil Hij Zijn verbond herstellen en Zijn heiligheid handhaven. Voor wie door Hem vrijgekocht worden, want Hij komt ook als Losser naar Sion.

Jesaja 59 sloot af met een beloftewoord (59:21). Voordat het heerlijke nieuws van Jesaja 60-62 tot uitdrukking komt, wordt daarop een voorschot genomen. De woorden van de HEERE gaan doelgericht, via Zijn woordvoerders, al voor Zijn komst naar Sion uit.

Uw licht komt (60:1-3)

Sta op! Een oproep klinkt (Vgl. Jes. 51:17; 52:2). Na de duisternis (59:10), die onafwendbaar leek, volgt toch (door 59:20) de ommekeer! Nu komt de vervulling van wat Jesaja al aangekondigde (56:1-8): de komst van Gods heil en gerechtigheid. De vraag is wel wie er moet opstaan?

Onze Nederlandse vertaling laat het niet zien, maar het Hebreeuws wel: een vrouw wordt aangesproken. Net als in Jesaja 47:1-5 (Babel) en 54:1-5 (Sion) moeten we hier denken aan een stad. Het heerlijke nieuws is gericht tot Sion (zie 60:14; vgl. 59:20): Sion

Ds. P. A. Kok

wordt het licht der wereld, omdat het grote Licht (vgl. Ps. 27:1; Jes. 10:17), de heerlijkheid van de HEERE, over haar opgaat.

Het licht van de HEERE is een objectieve werkelijkheid, een nieuwe ‘dag’ begint voor Sion. Tegelijkertijd is het ook een subjectieve ervaring: *úw licht komt*. Hierin komt de onlosmakelijke verbondenheid tussen de HEERE en Sion, op grond van Zijn verbond en beloften, tot uitdrukking. Te midden van de wereldwijde duisternis bij alles en iedereen zorgt de HEERE zo voor een plaats waar Zijn licht schijnt, een plek waar leven te vinden is (vgl. Jes. 54:14a). De God die komt, Wiens komst in heel Jesaja 56-66 aangekondigd wordt, is de Bron van het licht. Dat licht is het begin van de uitbanning van de duisternis. Een ongedachte en onvoorstelbare wending (vgl. 59:15b) met grote gevolgen.

Dat licht gaat als een magneet werken! Tot zegen (denk aan Gen. 12:3). Naar deze manifestatie van Gods licht in Sion trekken de volken op. *Heidenvolken en koningen*, waarmee de totaliteit wordt uitgedrukt, zullen erdoor worden aangetrokken (vgl. Jes. 42:6; 49:6-7; 52:15). De HEERE begint met Zijn volk om uiteindelijk de wereld te omvatten (vgl. Ps. 67:2-4).

Onderweg naar het licht (60:4-9)

Vervolgens komt de hele wereld in beweging (vgl. Jes. 2:2-4). *Zij allen* gaan onderweg naar die vrouw waarover Gods licht is opgegaan. Ze was onvruchtbaar en eenzaam, maar zonen en dochters komen naar haar toe (60:4; vgl. Jes. 49:22-23; 54:1). *Allen*, dat wil zeggen heel het bijeengekomen ‘Israël’, heel

de Abrahamitische geloofsfamilie (Rom. 4:11-12; vgl. Jes. 45:14-25; Joh. 11:52).

Wat een heerlijke boodschap voor Sion! *Dan zult u het zien en stralen* (vgl. Jes. 40:5). Overal komen ze vandaan, uit alle windstreken. De genoemde landen liggen rondom Sion. Maar er wordt ook van alles meegebracht. Zo wordt te midden van de volken het recht hersteld (Jes. 2:2-4), maar het rechtsherstel geldt allereerst Sion zelf. En de loffelijke daden van de HEERE zullen verkondigd worden. En het zal opstijgen tot eer van God Zelf. Zo zal de HEERE Zelf aan Zijn luisterrijk huis aanzien geven (60:7; vgl. 56:7!).

Dat is ook thuiskomen, waar het veilig is (vgl. Ps. 84:3), waar de waarheid gevonden wordt (Jes. 2:3). Als *duiven* die gericht zijn op hun thuis en daarnaar terugkeren. Onderweg naar de HEERE, Wiens Naam verkondigt Wie Hij Zelf is en wat Hij over Zichzelf geopenbaard heeft. Naar de Heilige van Israël (waarin Zijn verhevenheid en trouw tot uitdrukking wordt gebracht). Daar, in Sion, wordt Hij gevonden door allen die Hem verwachten en aan Zijn verbond vasthouden (vgl. 56:4-8). Ze komen van verre (49:12; 55:1-5; 59:19) om Zijn Naam te vrezen.

Meer dan eerherstel (60:10-14)

Dan volgt het eerherstel voor Sion. Zelfs meer dan dat. Het volk dat in Sion is aangekomen, zal een bijdrage leveren aan het herstel. Ook vreemdelingen (56:3,6) zullen de muren herbouwen. Gods toorn over hen was oprecht (Jes. 34:2; 54:8), maar is vervangen door zoekende liefde (60:10; vgl. 54:7-8). Die muren zijn trouwens niet nodig ter bescherming. De poorten blijven immers steeds openstaan. Niemand zal meer opstaan tegen Sion. De muren en poorten wijzen op het eerherstel, maar de voortdurend geopende poorten dus op meer dan dat.

Wat een haast ongelooflijk perspectief! Verbazingwekkend, want dat is toch de omgekeerde wereld? Precies! Dat is het gevolg van een omwenteling van Gods houding. Maar allen die niet willen, die het niet aanvaarden, zullen hun zelfgekozen lot ondergaan en te gronde gaan (vgl. Jes. 66:23-24). Verschrikkelijk!

Maar voor Sion is alleen het beste goed genoeg (vgl. 1 Kon. 5:2-9). De omvorming van de woestijn tot een boomrijke streek die beschutting biedt (Jes. 41:19), zet zich voort in het eigen land van Sion waarheen de volken nu zijn opgetrokken. Zo wordt de unieke band tussen de HEERE en Sion steeds meer zichtbaar, een band die men ook in Israël zelf heeft moeten leren (vgl. 48:1-2; 49:14). Hoe wordt alles omgekeerd! De opgang van de volken naar Sion bereikt een hoogtepunt! Alleen een triomf van genade kan dit bereiken. Niet Sion bereikt dit, maar de herkenning dat de HEERE in de stad is, in al Zijn tegenwoordigheid als de Heilige van Israël.

Herscheping en transformatie van Sion (60:15-22)

Die wending van Sions lot (teweegebracht door opgang van de volken) blijkt een initiatief van de HEERE, dat leidt tot een eeuwig hoogtepunt (60:15). In plaats van verlaten en gehaat, is dan sprake van eeuwige glorie en voortdurende vreugde. En als gevolg zullen heidenvolken en koningen de stad voeden met het goede. De HEERE zorgt voor een uitbreiding van Sions identiteit. Ze heeft als stad en onvruchtbare vrouw de volken bij haar kinderen geïntegreerd. Sion, moeder van haar teruggekeerde kinderen, echtgenote en stad, is hier de moeder geworden van al wat leeft. Dan zal zij weten dat de HEERE haar Heiland en Losser is, de Machtige van Jakob (vgl. Jes. 49:23b,26b).

Vervolgens blijkt die wending een complete herschepping te zijn. Dat is zichtbaar in het materi-aal (60:17a-d), sociaal (60:17ef) en ook geestelijk (60:18). Het beste van Jeruzalems verleden (vgl. 1 Kon. 10:21,27) is in de komende heerlijkheid nòg beter: vrede en gerechtigheid. In Jesaja 48:18 en 54:13-14 werd dat nog verbonden aan een vermaning om te luisteren naar de geboden, hier is dat werkelijkheid. Dat is het antwoord van de HEERE op de belijdenis dat gerechtigheid en licht in Israël ontbreken (59:9). In vers 18 zien we wat dat betekent en die redding (door de HEERE) leidt tot alomvattende lofprijzing (als ons antwoord).

Waar in de oude orde het leven geregeerd werd door dag en nacht (zon en maan), zal dan de HEERE verlichten. *De HEERE zal voor u tot een eeuwige licht zijn* (60:19). De beelden die ons voor ogen komen, zien we ook terugkomen in de beschrijving van het hemelse Jeruzalem, gemaakt van goud, met zijn muren bedekt met edelstenen en zijn poorten altijd open (Op. 21:1-21).

Jesaja richt zich uiteindelijk op de mensen. Zij vormen 'een koninkrijk dat niet van deze wereld is' (Joh. 18:36), de ultieme vervulling van de belofte aan Abraham (vgl. Op. 7:9-17) die komt zonder vertragung (2 Petr. 3:18-19). Zo zal de HEERE Zelf ook nieuwe vreugde in het nieuwe Sion (her)vinden. En de tegenstelling in eerdere passages (Jes. 54:3; 57:13) tussen Gods volk en heidenvolken is opgeheven. De volken hebben bereidwillig hun plaats in Sion ingenomen en goddelozen worden hier niet meer aangetroffen. In deze planting van rechtvaardigen door de HEERE wordt ook het zaad van de rechtvaardige Knecht, Zelf ooit niet meer dan een loot en een wortel, tot werkelijkheid (53:2,10-11). De verwachting omtrent deze 'planting van de

HEERE' vinden we ook elders in de Schrift (Jer. 24:6; 32:41; 42:10; Amos 9:15). En de vervulling ervan wordt gegarandeerd door Gods Zelfverklaring: "Ik *ben* de HEERE."

In de volgende Bijbelstudie:
Het ware jubeljaar (61:1-9)

Gespreksvragen

1. Jesaja 60:1 wordt nog wel eens als 'losse tekst' gebruikt. Velen voelen zich erdoor bemoedigd en (in deze tijd) gestimuleerd om te zijn wie ze zijn. Waarom kun je die tekst niet zomaar op iemand anders of jezelf betrekken? Hoe zou het wel kunnen?
2. Lees Mattheüs 5:14-16. Hoe zou u dit kunnen uitleggen en toepassen tegen de achtergrond van Jesaja 60? Betrek eventueel Jesaja 42:16 en Genesis 1:3 daarbij. Welke plaats heeft de kerk hierin?
3. Het licht van de HEERE is een objectieve werkelijkheid (Jes. 60:1-3 als vervulling van 40:5), maar ook een subjectieve ervaring: *uw* licht komt. Hoe betreft u dat laatste op uzelf (vgl. Op. 21:23)? Welke ernstige waarschuwing klinkt daarin mee?
4. Volgens de Joodse traditie roept Jesaja 60 de negende plaag in Egypte (Ex. 10:22-23) in herinnering. Wat vindt u van dat beeld? Wat kunt u ermee?
5. Lees Lukas 2:29-32. Probeer dat eens te verbinden met Jesaja 60:1-4,9. Wat heeft dat u te zeggen?
6. Vers 18 laat zien dat de omkeer, die de HEERE in Zijn genade en liefde geeft, lofprijzing tot gevolg heeft (vgl. Jes. 26:1-4). Kent u daar iets van in uw eigen leven? Zo ja, hoe?

Door de wereld gaat een Woord (2)

Gods Woord te Antiochië in Pisidië. Handelingen 13:13-52

Aankomst.(13,14)

Paulus en Barnabas verlaten het eiland Cyprus en gaan naar het vaste land van Klein-Azië, het huidige Turkije. Om de een of andere reden gaat Johannes Markus terug naar Jeruzalem. Zag hij op tegen de zware tochten door het bergland? Zie Hand.15:38-40.

Er waren nogal wat plaatsen die Antiochië heetten (16 plaatsen waren zo genoemd door de zoon van Antiochië). Deze plaats was een kolonie (een voorname status) tevens de hoofdstad van de Romeinse provincie Zuid-Galatië. In deze stad was een grote Joodse bevolking met een eigen synagoge. De apostelen kiezen die plaatsen uit voor de verkondiging die knooppunten en centra van die tijd waren.

In de synagoge 14b en 15

Ze zochten op de sabbat de synagoge waar de Joden en zij die zich uit de heidenwereld bij hen aangesloten hadden samenkwamen. De bekeerlingen uit de heidenen worden hier genoemd zowel Godvrezenden, zo in vers 16 en 26: Gij Israëlitische mannen én u die God vreest (2 soorten) aanwezig. Zie ook vers 43 Joden en Godvrezende Proselieten (de erbij gekomenen) of Jodengenoten. Deze tweede groep was bv. niet besneden en hield de Joodse wet ook niet in alles.

De volgorde van de eredienst ging als volgt: Lezen van de wet, lezing uit de kleine profeten, het gebed en de priesterlijke zegen. Daarna kan de leider van de synagoge

Ds. A.K. Wallet

iemand uitnodigen om een woord te spreken. Een woord van vermaning of bemoediging (Lukas 4:17). Paulus krijgt hier het woord. Wat preekt Paulus?

Prediking A 17-25

Overzicht van de geschiedenis van Israël dat als volk door God verkoren was. Uitgeleid uit Egypte. In het lang Kanaán gebracht. Richters gegeven en koning David die de heerlijke belofte van de Zaligmaker kreeg. Dan via Johannes, die heen wees naar de Christus.

Prediking B 27-29

Paulus preekt over het lijden van Christus o.a. door de overheden. Maar dit alles is vervulling van wat over Hem geschreven was door de profeten.

Prediking C 30-37

De opstanding van Christus. Geen droog verhaal. In vers 32 betreft hij alle aanwezigen erbij. We zitten nooit vrijblijvend onder het Woord.

Prediking D 38-39

Doel van de preek: vergeving van zonden en rechtvaardiging van de zondaar.

Prediking E 40-41

Waarschuwing. Veracht het Woord niet. Vss. 42-43: De preek maakte grote indruk, zowel op Joden als op proselieten. Er werden vele gesprekken gevoerd. En met name de heidenen vroegen om een vervolg op de volgende sabbat. 44-47. Bijna de hele stad is uitgelopen op

die sabbat, tot ergernis van de Joden.

Er zullen ook gelovige Joden zijn geweest (43). Paulus leert uit deze reactie dat zijn zending bijzonder voor de heidenen zal zijn. 48-52. Vreugde bij de bekeerde heidenen. Maar de onbekeerde Joden (niet die van vers 43) zorgden er voor dat Paulus en Barnabas niet langer in Antiochië konden blijven

Gespreksvragen

1. Johannes Markus gaat niet langer met de zendelingen mee. Later in Hand. 15:38 e.v. wil hij toch weer mee, maar dit brengt scheiding teweeg tussen Paulus en Barnabas. Wat vind u hiervan? Wat zou voor u het zwaarste wegen?
2. Paulus begon in alle plaatsen eerst naar de synagoge te gaan met de boodschap van Christus. Eerst de Jood en dan de Griek. Staat Israël ook in onze tijd voorop als het over onze missionaire roeping gaat?
3. Paulus richt zich in zijn prediking tot Joden en proselieten. Hij maakte dus onderscheid in zijn visie op de gemeente. Wat bedoelen wij als wij vandaag spreken over onderscheidenlijk preken? Met welke soorten van mensen dient een predikant rekening te houden?
4. We zien in deze preek van Paulus 5 punten aan de orde komen uit de heilsgeschiedenis. Vindt u dat deze 5 punten ook in elke preek aan de orde moeten komen in uw gemeente? Of heeft u andere noodzakelijke punten?
5. Vergelijk vers 46 met vs.48. Er is ongeloof en geloof. Wat is de oorsprong van het ongeloof (46) en wat is de oorsprong van het geloof (48)?
6. Het Evangelie brengt ook verdrukking met zich mee. Begrijpt u de reactie daarop van hen die volgelingen van Christus waren geworden? (52)

De Saamwerker is het 79ste jaargang ingegaan. Bijzonder dat ons blad al zoveel jaren een plek mag hebben binnen onze kerken. We hopen van harte dat er, onder Gods zegen, jaargangen mogen volgen. Vanwege het aantal besmettingen en de omikronvariant van het coronavirus is de start van het jaar 2022 vol onzekerheid.

Dat geldt zeker voor de mannenverenigingen, maar de ook de inhoud van ons blad. Er zijn geen themadagen en districtsavonden. Kunnen onze verenigingsavonden wel gehouden worden? Nu er wat versoepelingen zijn toegestaan, zijn er wellicht wat mogelijkheden gekomen. De tijden waarin u en ik leven zijn zorgelijk. Wat zal 2022 ons brengen? Corona? De wereldpolitiek? Kerk? Persoonlijk?.....

Er zou nog meer te noemen zijn. Laten we niet vergeten dat God onze moeite en verdriet ziet. Laten we het maar in Zijn hand geven. In geloof, overgave en bovenal, door het duister heen, met een zicht op de Heere Jezus Christus.

Binnen het bestuur heeft broeder H. Hakvoort aangegeven dat terugtreedt als bestuurslid. Zijn jaren gaan door en dat merkt hij ook m.b.t. zijn gezondheid. Het vertegenwoordigde, binnen het bestuur, het district Twente. We danken hem heel hartelijk voor zijn bijdragen tijdens onze vergaderingen. We wensen hem en zijn vrouw bij het klimmen van de jaren de zegen van de Heere toe. De woorden van Psalm 71 zijn ook voor hen beiden sprekende woorden.

Br. H. Stegemann uit Aalten is beried gevonden om zijn plaats in te nemen binnen het bestuur. Beste broeder: hartelijk welkom binnen 'de kring der broederen' en een gezegende tijd in ons midden toegewenst.

Namens het bestuur, een hartelijke groet
A. Kok, secretaris

Even aandacht voor:

*-Uiterste inleverdatum kopij voor
De Saamwerker nummer 2-2022:
zaterdag 19 maart 2022*

Voor alle data geldt D.V.

Vragen staat vrij

Ds. A.K. Wallet

Een vraag over gezag en ontzag.

De vraag van een lid van een M.V.:

Als Jozua in Jozua 1:11 opdracht aan het volk geeft zich in gereedheid te brengen om de Jordaan over te steken, dan doet het volk dit. Ook de stammen van Ruben, Gad en deels Manassa gaan blijmoedig mee de Jordaan over om te helpen strijden, terwijl ze al een nieuw 'thuis' hadden. Ze volgden de opdracht van Jozua. Er is ontzag voor het gezag. Hoe komt het dat er in de huidige maatschappij, maar ook in de kerk steeds minder respect voor het gezag blijkt zijn?

Het gezag staat over het algemeen in onze tijd sinds de zestiger jaren niet hoog aan geschreven. De tijd is voorbij dat men, over het algemeen, deed wat de ds. zei. Hij hoorde bij de notabelen van het dorp en had gezag, wat meer is dan respect. Hij had gezag omdat hij een dienaar van God was. Ook had hij in tegenstelling tot de meeste gemeenteleden gestudeerd. De mensen zijn nu mondiger geworden en door studie weten zij op bepaalde gebieden meer dan de ds.

Maar ook door de 'Verlichting' en een afnemende geloofskennis is er een anti-autoritair klimaat gekomen. Ook is er een taboe op gezag merkbaar. Het is meer gedogen dan gehoorzamen. Wat is het christelijke leiderschap en predikantsschap?

De vraagsteller noemt het voorbeeld van Jozua. Het volk gehoorzaamde op zijn bevel om over te steken naar de overzijde

van de Jordaan. Nu moeten we niet vergeten dat Jozua duidelijk door de Heere was verkozen om het volk te leiden bij de inname van Kanaän. Hij was al door Mozes voorgesteld, daar deze zijn handen op hem gelegd had. (Deut. 34:9). Maar als het om ontzag gaat voor het gezag, dan heeft Mozes i.t.t. Jozua wel veel verzet gekend. Het gezag stond altijd niet zo hoog gewaardeerd als de wet dat gebiedt. Maar het blijft staan dat gezag vraagt om ontzag en dat zeker in de dienst van de Heere.

Het zal duidelijk zijn dat gezag niet maar zondermeer gehoorzaamd wordt en zeker ook in onze tijd niet. Gezagsuitoefening vraagt om uitgeoefend te worden in liefde en verantwoordelijkheid. Gezag zonder liefde heeft zo iets als dictatuur en bemoeizucht en geeft iets van zelfvoldaanheid te kennen.

Zeker in de kerk is gezag een verleend gezag door de Koning van de kerk aan zijn dienaren. Het dient iets uit te stralen van de koninklijke heerschappij van Christus. Wat staat er van Christus? Ik ben niet gekomen om gediend te worden maar om te dienen. Als mensen geroepen worden om in de Naam van Christus leiding te geven, dan dient dat ook in gelijkvormigheid aan Christus te gebeuren. Zeker mogen zij in Zijn naam het bevel van geloof en bekering laten horen.

Daarnaast mag aan onderdanen van Christus gevraagd worden in 1 Petrus 2:13: Onderwerp u dan omwille van de

Heere aan alle menselijke orde, hetzij aan de koning als de hoogste machthebber enz.. Zeker ook als de dienaren van God het Evangelie verkondigen mogen zij dat doen op gezag van hun Koning en met het gezag van het Woord. En daarin gedreven door de liefde van Christus. Zo dienen mensen met gezag zelf te buigen voor het gezag van God en van daaruit het gezag in de naam van de Heere te beoefenen. Dus nooit: mijn haan moet koning kraaien, maar gezag dient verworven te worden in vertrouwen en liefde.

Iemand moet in spreken en handelen gezag winnen. Daar vraagt ook onze tijd om.

Boekbespreking

In bange dagen, pastorale wenken in angst en twijfel *door dr. P.C. Hoek*

Iedereen is bekend met bange gedachten en gevoelens. Soms kan dat nog dieper gaan: we worden angstig. Dit boekje is bedoeld als een verkenning van deze ervaring. Het gaat daarbij niet alleen om bang-zijn of angstig in de algemeen menselijke zin. Het gaat met name om de geestelijke strijd die daarmee gegeven is of daardoor versterkt wordt. De schrijver legt het oor te luisteren bij de Heilige Schrift. Een aantal Bijbelse personen worden aan de lezer voorgesteld. Daarnaast komen ook een aantal stemmen uit de geschiedenis van de kerk aan de orde. Thema's die aan de orde komen zijn onder andere: angst en wedergeboorte, angst en bekering, angst en de boze, angst en de Heilige Geest.

Het boekje wordt afgesloten met een aantal 'pastorale wenken': wat is de Bijbelse remedie tegen bange en angstige gedachten en gevoelens? Met name komen daarbij de omgang met het Woord, het gebed en de gemeenschap der heiligen aan de orde.

A.Kok

Referaat

Prof. dr. H. van den Belt

Het onderwerp in de vorige editie van De Saamwerker ging over vreugde, maar wel vreugde van een heel bijzondere aard: vreugde in God. Om wie Hij is, om wat Hij doet, om wat Hij geeft.

Hoe werkt dat dan uit in de praktijk? Laat ik dan eerst even een stapje terugdoen. Ik weet niet hoe het u net verging, ondanks de droefheid en de rouw waarmee we geconfronteerd worden - dat zet de toon en maakt ons ook wel wat verdrietig en voorzichtig - maar toen vanuit de Bijbel al die dingen over schepping en verlossing en over God zelf deelde, werd u dan toch niet een beetje opgetild en daarin meegenomen.

Dan zie je dus wat er gebeurt, dat er een relatie is tussen kennis en emotie. Wij kunnen onze gevoelens niet rechtstreeks aansturen. Tenminste, ik vind dat erg moeilijk, en als wel lukt, wordt het al gauw gemaakt. Gemaakte vreugde is niet echt. Bij gemaakte droefheid kom je bij de klaagvrouwen terecht die eerst weenden en toen Jezus vervolgens uitlachten omdat Hij sprak over de opstanding.

Als we onze gevoelens rechtstreeks aansturen, is dat geforceerd. Als je nadenkt over hoe God ons gemaakt heeft, met verstand, wil en gevoel – de Puriteinen waren daar ook heel herder over trouwens – dan werkt het zo dat ons verstand verlicht wordt door de Heilige Geest en door de prediking van het Woord, opdat onze wil wordt overgebogen (dat kunnen we ook niet zelf, dat is ook genade van God) om datgene wat we zien

ook te verlangen. Dan wordt je getrokken door de schoonheid van het evangelie. Dan ga je verlangen om op de genade van de Heere Jezus Christus te vertrouwen. Het geloof, als vast vertrouwen is een zaak van de wil. De puriteinen zeiden: je moet niet direct een beroep doen op de wil, geloof of ik schiet! Zo werkt het niet. Zo werkt de Heilige Geest niet. Er is wel een oproep, een bevel tot geloof en bekering, maar het moet altijd gepaard gaan met kennis, met de verlichting van het verstand. De mens moet eigenlijk verleid worden om te geloven in de Heere Jezus, erin getrokken worden, dat je niet meer anders kunt!

Waar zitten dan die emoties? Die zitten daar misschien weer onder, onder het verstand en onder de wil, we kunnen dat misschien ook niet helemaal uit elkaar halen. Maar verstand, wil en gevoel horen bijeen. Dat je in je emoties geraakt wordt in het diepst van je hart komt door datgene wat je hoort over de Heere Jezus Christus, over het evangelie, over God zelf.

Dient God met blijdschap is niet iets dwangmatigs, een soort heilig moeten dat je opgelegd wordt. Er staat bij: weet dat de Heere God is. Hij heeft ons gemaakt, Hem behoren wij toe. Als het over de praktijk gaat, is het ook goed om het op ons in te laten werken dat verstand, wil en gevoel bijeen horen.

Er is ook bijna iets lichamelijks aan die emoties, in de Bijbel tenminste wel: mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot.

Je lichaam doet mee: mijn beenderen worden verteerd en verdrogen. Maar ook de vreugde, het huppelen van zielevreugd. Er is een lichamelijke reactie omdat de mens een eenheid is. Maar als het begint met kennis, dan zijn we ook geroepen om na te denken over wie God is opdat we er weer ingetrokken worden en opdat ons hart, dat soms zo zwaar en zwaarmoedig is, zich mag opheffen naar God in de hemel: ik hef mijn ziel, o God der goden, tot U op, Gij zijt mijn God. Dat kost moeite. Soms helpt het om te zingen, soms helpt het om te mediteren. Ik denk weleens als het over de praktijk gaat: we bidden teveel. Dat is een rare uitdrukking natuurlijk, je kunt nooit teveel bidden, bid zonder ophouden, maar ik bedoel daarmee: we bidden teveel in de zin van allerlei vragen en noden en zorgen. Niks is te klein en niks is te groot voor de Heere, je mag alles aan Hem voorleggen.

Maar voordat we beginnen te bidden moeten we misschien even stil worden, één minuut mediteren over een tekst uit Bijbel, een van de eigenschappen van God, een woord van de Heere Jezus, een beeld. Laat het op je inwerken. Dat we even iets meer tijd nemen en niet zomaar met de deur in huis vallen, maar dat we naderen tot de troon van genade. Dat heeft ook met kennis te maken, geheiligde kennis, opdat ons hart wordt afgestemd op het vaderhart van God. Laten we dus vooral ook, als we de blijdschap in God willen koesteren en stimuleren, ons verdiepen in wie God is. Kennis is belangrijk voor de geheiligde emoties.

In de tweede plaats is de grondhouding van een christen er één van vreugde in de dienst van God. In Psalm 100 resoneert Deuteronomium 28 mee: al deze vervloekingen – dat is dat verschrikkelijke

hoofdstuk waarin al de bedreigingen en de vervloekingen van de wet worden uiteengezet en als een profetie over Israël worden uitgesproken; dit staat jullie te wachten als jullie de Heere niet dienen – al deze vervloekingen zullen over u komen omdat u de Heere uw God niet gediend zult hebben met blijdschap en hartelijke vreugde vanwege de overvloed van alles. Kennelijk is een vreugdeloze godsdienst, een godsdienst zonder blijdschap, levensgevaarlijk voor Israël! Dan gaat het mis! De volgende generatie gaat de afgoden en de beelden dienen en de navolgende generatie komt in de ballingschap terecht, vervreemd van God. Waar is het mee begonnen? Het is begonnen met een vreugdeloze godsdienst!

Een godsdienst zonder vrijwilligheid, zonder enthousiasme in de goede zin van het woord. Ook in onze tijd is dat een dreigend gevaar: een leeg testament. Dan zeggen onze jongeren: ja, wat heb je daar eigenlijk aan? Ik heb er niks meer mee. Hoe pijnlijk kan dat dichtbij komen in onze eigen gezinnen. Je hebt dat natuurlijk ook niet in de hand. Maar dat er iets is van de vreugde van de Heere, want Die zal uw sterkte zijn, zegt Nehemia.

En dan, ten derde, daarin is de Heidelberger Catechismus ook heel praktisch, wat verstaat u onder de gemeenschap der heiligen? Gemeenschap met Christus, gemeenschappelijke gemeenschap met Christus, van al de leden van Zijn lichaam. Maar ook dat ieder zich schuldig moet weten om zijn gaven bereidwillig en met vreugde tot nut en zaligheid van de andere leden te gebruiken. Gewilliglijk en met vreugde. Als er een beroep op je gedaan wordt om iets te doen ben je geneigd om te zeggen: ik heb het erg druk, en al schoorvoetend te zeggen: nou ja, vooruit dan maar, het is op zaterdagmorgen en

voor de mannenbond van de Christelijk Gereformeerden, ik wil ook niet al te kerkistisch zijn; nou ja, doe maar, als jullie nou echt niemand anders kunnen vinden dan wil ik dat een keertje wel doen. Als het zo moet, dan heb ik gezondigd tegen de leefregel van de christen volgens de Heidelberger Catechismus. Maar het overkomt mij nog wel eens als ik zeg: nou dat vind ik eigenlijk wel mooi, dat wil ik wel graag doen, dat het even stil wordt aan de andere kant van de lijn en dat er wat verbazing ontstaat omdat dat eigenlijk een ongewone reactie onder ons geworden is dat je graag iets wil doen. Nou kan ik niet elke zaterdagmorgen weggaan natuurlijk, dat is iets anders, maar die gedachte in de catechismus: gewillig en met vreugde beschikbaar zijn en je gaven geven voor de dienst van de Heere en voor elkaar. Blijdschap is geen doel op zichzelf maar de grondtoon van het christenleven.

En dan tenslotte, daarmee rond ik af, we zijn pelgrims. Ja daar zijn we ook vanmorgen weer mee geconfronteerd en aan herinnerd. Wat troost put u uit het artikel van het eeuwige leven? Dat ik, aangezien ik reeds nu in mijn hart het beginsel van de eeuwige vreugde gevoel – herkent u dat, als pelgrim? Niet altijd, niet ongebroken, maar wel vanuit die bron, onafhankelijk van de uiterlijke omstandigheden, de voorportalen van het heiligdom. God is goed, God is groot, ik ben gevonden door de goede herder en Hij heeft me op Zijn schouders genomen, verblijd zijnde – ik na dit leven de volkomen zaligheid bezitten zal, die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft en in het mensenhart niet is opgeklommen, om God daarin eeuwig te loven en te prijzen.

De overdenking van het toekomstige leven, van de herschepping, de nieuwe

hemel en de nieuwe aarde helpt ons om uitgetild te worden boven de omstandigheden. Kennis is belangrijk, de grondhouding is belangrijk, de gemeenschap de rheiligen is belangrijk, maar het allerbelangrijkste is dat we pelgrims zijn. De meditatio over het toekomstige leven is een bron van vreugde.

Zoals de Heere Jezus gezegd heeft in die gelijkenis van de ponden, van de talenten: getrouwe dienstknecht, over weinig ben je getrouw geweest – niet succesvol misschien, misschien ook niet heel veel, een kleine postzegel in het koninkrijk van God waar je dan iets mocht doen, een goed woord spreken over de Heere – over weinig, misschien voelt het maar als heel weinig, maar je bent getrouw geweest. Over veel zal ik u zetten. Ga in, in de vreugde van de Heere. Of zoals Hij zegt bij de gelijkenis van de verloren zoon: en zij begonnen vrolijk te zijn. Dat is een begin, zonder einde.

De actualiteit van de tekenen der tijden

Lezing gehouden tijdens de vergadering van mannenverenigingen van het district Friesland in 2020.

In de hoofdstukken Matth. 24, Mark. 13 en Luk. 21 heeft de Heere Jezus onderwijs gegeven over de tekenen der tijden. Maar ook verder in het NT -bijv. 1 Tim. 4, 2 Tim. 3, 2 Thess. 2 en Openbaring- wordt hierover gesproken.

Wat zijn eigenlijk tekenen der tijden? Het zijn gebeurtenissen en ontwikkelingen in de geschiedenis van deze wereld die op de één of andere manier verband houden met de wederkomst van Christus. Het gaat om gebeurtenissen en ontwikkelingen die in de late eindtijd plaatsvinden. Onder de eindtijd verstaan we de tijd tussen hemelvaart en wederkomst. De late eindtijd betreft dan de laatste fase in deze tijd.

Wat is het doel van de tekenen der tijden? Niet om het tijdstip van de wederkomst te berekenen. Maar wel om aan de ene kant bemoedigd te worden en aan de andere kant gewaarschuwd om waakzaam te zijn.

Wanneer ingrijpende gebeurtenissen en ontwikkelingen zich voltrekken mag Gods Kerk weten dat het binnen het raamwerk past dat God heeft gemaakt. Hoe ingrijpend ook, een gelovig mens hoeft er niet door vertwijfeld te raken. Het is voorzgd en dat betekent dat de dingen de Heere niet uit de Hand lopen.

Aan de andere kant bedoelen tekenen der tijden op te roepen tot waakzaamheid. De verwachting van de wederkomst wordt gemakkelijk overschaduwd door de

Ds. D. van der Zwaag

dingen van alledag. De tekenen der tijden willen als een soort wekker functioneren.

De tekenen der tijden hebben een relatie met de tijd waarin we leven. Daarom heten ze ook: tekenen der tijden. Natuurlijk komt dan onmiddellijk de vraag naar voren: welke gebeurtenissen en ontwikkelingen moeten we dan als zodanig duiden?

Het antwoord op die vraag is minder gemakkelijk dan het stellen van deze vraag. Er komt onmiskenbaar een subjectief element om de hoek kijken wanneer we dingen willen duiden. Daarom is het heel belangrijk dat we binnen de gemeente -en breder: binnen de kerken- dat proberen samen te doen. Wanneer er grote mate van overeenstemming is, zullen we het dichtst uitkomen bij een verantwoorde duiding.

Wanneer we op zoek gaan naar de lijnen tussen de tekenen der tijden en de actualiteit, moeten we natuurlijk ons eerst afvragen welke tekenen de Heere in Zijn Woord aanwijst. In Matth. 24 spreekt Hij over: valse profetie, waardoor velen verleid zullen worden. Ook noemt Hij oorlogen en geruchten daarvan. Hij wijst op verdrukking van Zijn Kerk. En voorzgd hongersnoden, aardbevingen en besmettelijke ziekten. Hij waarschuwt dat de wetsverachting zal toenemen en de liefde van velen verkillen. Ondanks alles zal de verkondiging van het Evangelie doorgaan tot een getuigenis voor alle volken.

Zoals gezegd, wordt er ook in de Paulinische brieven gesproken over bepaalde tekenen der tijden. De apostel wijst op afval van het geloof. Hij waarschuwt dat de mensen zelfzuchtig zullen worden, geldgierig, ondankbaar en onheilig.

Mensen zullen meer liefde kennen voor het genot dan voor God. Velen zullen de schijn van godsvrucht ophouden en intussen de kracht ervan verloochenen. Er zal toename zijn van seksuele losbandigheid. In de brief aan de Thessalonicenzen voorzegt Paulus de komst van de grote antichrist.

Laten we al die tekenen eens nagaan en kijken naar de geschiedenis en de actualiteit.

Valse profeten: ze waren er al in Bijbelse tijd. Dwaalleraren kwamen en brachten de christelijke gemeente in verwarring. De brieven van Johannes zijn heel duidelijk geschreven tegen de achtergrond van de valse leer, met name het gnosticisme. Daarbinnen werd beweerd dat Christus slechts een schijnlichaam zou hebben gehad.

Maar niet alleen in het begin van christendom, ook in de loop van de geschiedenis heeft de Kerk steeds weer opnieuw dwalingen moeten aanwijzen en afwijzen. Te denken valt bijv. aan de Dordtse Leerregels.

Is er ook vandaag sprake van valse leer? Helaas, dat is het geval. Soms is het met de ogen dicht aan te wijzen, omdat het overduidelijk is. Dat gebeurt bijv. als mensen boeken schrijven over geloven in een God die niet bestaat. Maar dikwijls is het lastiger om te herkennen, bijv. als bepaalde Bijbelse begrippen nog wel worden gehanteerd, maar toch van een andere inhoud worden voorzien. Soms openbaart de afwijking van de

Bijbel zich in het niet meer belijden en verkondigen van zaken, zoals een eeuwig oordeel en straf. Oorlogen en geruchten daarvan: heel de geschiedenis door helaas de werkelijkheid, en dat tot op de huidige dag.

Vervolging en verdrukking: wie kennis neemt van het werk van organisaties die zich inzetten voor de vervolgte Kerk, zal merken dat het ook in 2022 bittere realiteit is. En dat in een groot aantal landen, waarvan Noord-Korea op nummer 1 staat, gevolgd door islamitische landen. Neemt de druk ook toe in onze samenleving? Helaas wel, ja. Orthodoxe christenen worden steeds vaker op één lijn gesteld met fundamentele islamieten. Te denken valt aan die bestuurder van een onderwijsinstelling, die te maken kreeg met een handtekeningenactie tegen zijn benoeming omdat men op grond van zijn orthodox protestantse levensopvatting vreesde voor zijn opvattingen op bepaalde terreinen.

Hongersnoden, aardbevingen en besmettelijke ziekten: met de regelmaat van de klok bereiken ons berichten die ons verbijsteren, omdat er meestal grote aantallen mensen zijn omgekomen bij zulke rampen. En zeker moet de nu al bijna twee jaar durende coronapandemie gezien worden als een teken van de tijd. God spreekt en roept op tot omkeer!

Wetsverachting en verkilling van de liefde? Onze maatschappij is er helaas vol van. Het hedonisme (alleen zoeken naar genot) viert hoogtij.

Toename van seksuele losbandigheid? De vraag stellen is haar beantwoorden!

De schijn ophouden van godsvrucht en ondertussen de kracht ervan verloochenen?

Uit de 7 brieven aan de 7 gemeenten in Openbaring wordt duidelijk dat dit gevaar altijd weer levensgroot is. Daarom moet in de verkondiging de spiegel worden voorgehouden en gewezen worden op de noodzaak van eenheid in leer en leven.

Afval van het geloof? De cijfers spreken duidelijke taal! Nog steeds daalt de kerkelijke betrokkenheid in ons land ieder jaar opnieuw.

De antichrist? In 2Thess. 2 wijst Paulus op een indrukwekkende figuur, die zich zal gaan openbaren. Al zijn er in de loop van de geschiedenis vele antichristelijke figuren geweest (Nero, Hitler), straks komt de grote antichrist die alle gaat overtreffen. Hij zal velen misleiden, maar uiteindelijk worden overwonnen door Christus, Die hem zal verdelgen door de adem van Zijn mond.

Eén van de tekenen der tijden is de doorgaande verkondiging van het Evangelie. Steeds meer mensen kunnen de boodschap van verlossing horen en lezen in hun eigen taal. Wanneer alle volken bereikt zullen zijn, zal het einde aanbreken.

Naarmate de geschiedenis voortschrijdt, zullen de tekenen der tijden in intensiteit toenemen. Dat is wat vooral het boek Openbaring ons laat zien. Dat is ook wat de actualiteit ons laat zien: steeds feller wordt het verzet tegen God en Zijn geboden, steeds groter de afval van het geloof in onze samenleving.

Vlak voor de wederkomst zullen er grote tekenen zijn in de natuur. Zon, maan en sterren zullen wankelen. Op aarde zullen de mensen radeloos zijn van angst vanwege het bulderen van zee en branding. Het teken van de Zoon des mensen zal verschijnen aan de hemel. Wat dat precies

zal inhouden, is onbekend. Vaak is gedacht aan het teken van een kruis. En dan zal het einde er zijn. Volkomen verlossing zal dat inhouden voor het volk dat Christus liefhad en Hem als Zaligmaker en Koning leerde erkennen. Volkomen ondergang zal dat betekenen voor allen die buiten Hem hebben geleefd. Als Hij komt, zal Hij openen en dan is er niemand die sluit. Maar dan zal Hij ook sluiten en vervolgens is er niemand meer die opent.

Themadagen

Thema: hel en hemel, feit of fabel?

23 april, 't Harde

Sprekers: ds. J.P. Nap (Hoevelaken) en
ds. B. de Graaf (Nunspeet)

23 april, Tholen

Sprekers: ds. H. Peet (Sliedrecht) en
ds. M.M. van Campen (Goes)

17 september, Ridderkerk

Sprekers: ds. H. Peet (Sliedrecht) en
ds. M.M. van Campen (Goes)

15 oktober, Veenendaal

Sprekers: ds. J.P. Nap (Hoevelaken) en
ds. B. de Graaf (Nunspeet)

19 maart, Wilnis

Thema en spreker nog onbekend

